

РЕШЕНИЕ

№ 574

гр. София, 19.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 1-ВИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на седемнадесети март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Елизабет Петрова

Членове: Катерина Рачева
Мария Райкинска

при участието на секретаря Теодора Т. Ставрева
като разгледа докладваното от Елизабет Петрова Въззивно гражданско дело
№ 20211000503871 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С решение от 23.09.2021г по гр.д. № 6563/2019г СГС, ГО, I-8 състав е уважил предявените осъдителни искове от Юробанк България АД като е осъдил П. Я. А. и Н. Г. А. да заплятят солидарно на банката сумата от 23269.88шв.фр, главница по договор за потребителски кредит от 03.07.2008г и анекси към него, ведно със законната лихва върху сумата, 104.22шв.фр- разходи за застраховка, 19.41шв.фр-такси за обслужване на кредита и 327.12лв-нотариални такси. С решението си съдът е възложил разноските по делото съобразно изхода от спора и доказаните разноски от страните.

Решението на СГС се обжалва с обща въззивна жалба от ответниците П. и Н. А., с оплакване за незаконосъобразност. Въззивниците поддържат, че не са редовно призовани за о.с.з. и правото им на защита е накърнено. Поддържат, че съдът не е съобразил тяхното възражение за изтекла давност на вземанията на ищеца. Молят делото да бъде върнато за ново разглеждане поради нарушени права на защита.

Въззиваемата страна- ищец пред СГС е депозирала отговор на въззивната жалба на ответниците , с който жалбата се оспорва. Банката- ищец по делото възражава, че решението на СГС е правилно, съобразено със събрания доказателствен материал и с

материалния закон. Моли решението на СГС да бъде потвърдено.

В о.с.з. въззивникът П.А. се явява лично и като пълномощник на съпругата си Н.А.. Поддържа, че правото на защита на ответниците е било нарушено от СГС. Моли да бъде постановено обективно решение.

Въззиваемата страна Юробанк България АД, представлявана от адв. П. оспорва жалбата. Поддържа, че банката е отказала да претендира част от вземанията си и е съобщила изтеклата погасителна давност. Моли решението на СГС да бъде потвърдено. Претендира разноси, съобразно списък по чл.80 от ГПК, който представят.

Софийският апелативен съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивните жалби пороци на атакувания съдебен акт, намира за установено следното:

Съгласно разпоредбата на чл.269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата. Съгласно разпоредбата на чл.269, изр.2 от ГПК по отношение на правилността на първоинстанционното решение въззивният съд е обвързан от посоченото от страната във въззивната жалба, като служебно има правомощие да провери спазването на императивните материалноправни разпоредби, приложими към процесното правоотношение. В този смисъл е задължителното тълкуване на закона дадено с ТР №1/2013г по т.д. №1/2013г на ОСГТК на ВКС- т.т.1 и 4.

Настоящият съдебен състав приема, че обжалваното решение е валидно и допустимо . Като краен резултат, първоинстанционното решение е частично неправилно поради нарушение на императивни материалноправни разпоредби.

С оглед развитите въззивни съображения съдът приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявени са иски за осъждане на ответниците да изпълнят твърдяно тяхно задължение, породено от договор за банков кредит, сключен между страните, според твърдения в ИМ, на 03.07.2008г- иски с правно основание чл.430 от ТЗ вр. чл.79,ал.1 и чл.122,ал.1 от ЗЗД. В ИМ ищецът е заявил твърдение още, че ответниците не са изпълнили точно задължението си за заплащане на вноски с падеж 10.12.2011г , поради което с покани от 14.03.2018г банката е обявила изцяло задължението им по договор за банков кредит към 22.01.2018г за незабавно изискуемо.

Ответниците по делото възразяват, че са икономически по-слабата страна по договора, че се намират в неравностойно положение спрямо банката и правят възразение за давност, като поддържат, че вземането на банката за претендираните суми са погасени по давност.

При така предявените искове в тежест на ищеца е да докаже валиден договор за банков кредит , получаването на кредита от кредитополучателите, а ответникът следва да доказва заплащане на кредитните вноски или друг способ за погасяване на задължението му.

Между страните не се спори, че банката и ответниците П. и Н. А. са били в договорни отношения, породени от сключен договор за банков кредит от 03.07.2008 № HL39910, с който договор физическите лица, като кредитополучатели получават потребителски кредит от банката в размер на 17984евро- в швейцарски франкове, по търговски курс „купува” за швейцарски франкове към евро на банката –ищец в деня на усвояване на кредита/чл.1,ал.1/.Предвидено е подписване на приложение №1 към договора в деня на усвояване на кредита, в които да се посочи приложимия към същата дата курс „купува” за швейцарския франк. Според чл.2.1 разрешеният кредит се усвоява по блокирана сметка на П.А. в швейцарски франкове, след представяне на доказателства, сред които искане за усвояване на кредита и молба за превалутиране. Съгласно чл.2.3 от договора усвоеният кредит в шв.фр. се превалутира служебно от банката в евро по търговски курс ”купува” на банката за съответната валута в деня на усвояването, като с подписването на договора кредитополучателя дава съгласие за това. В чл.3 е договорен размер на годишната лихва като сбор на БЛП на Юробанк за жилищни кредити в шв.фр. плюс договорна надбавка от 1.65пункта, като към момента на сключване на договора БЛП е 4.5%. Съгласно чл.3,ал.5 от договора действащия БЛП не подлежи на договаряне и промените в него стават незабавно задължителни за страните.Съгласно чл.5 от договора кредитът следва да бъде погасен за 120месеца. Съгласно чл.6 кредитополучателя погасява кредита с месечни вноски, съобразно погасителен план, в швейцарски франкове, като в случай , че не е осигурил дължимата сума в швейцарски франкове, но има левове или евро погасяването се извършва от банката в лева или евро след служебно превалутиране на тези средства в швейцарски франкове по курс на банката. В чл.6.3 е посочено,че ако банката промени БЛП размерът на погасителните вноски се променя автоматично, в съответствие с промяната. В чл. 12 от договора банката си запазва правото едностранно да променя условията, лихвите, таксите и комисионните, които прилага към договора. Съгласно чл.18 от договора при непогасяване на която и да е вноска или неизпълнение на задължение по договора банката има право да направи кредита изцяло или частично предсрочно изискуем. При неизпълнение на три последователни месечни вноски остатъкът от кредита се превръща в предсрочно и изцяло изискуем без волеизявление на страните. В чл.22 от договора е посочено, че под превалутиране се разбира промяна на валутата, в която се изчислява стойността на задължението, при което следва да се приложи съответен лихвен процент приложим за новата валута. В чл.23 е оформено съгласието на кредитополучателя за това, че промяната на курса на швейцарския франк влияе на размера на погасителните вноски и че приема да носи риска за такива

промени. Договорът е двустранно подписан, подписите не са оспорени.

Не се спори между страните, че на 26.06.2009г, 30.06.2010г, 07.02.2011г, 28.02.2011г, 01.11.2011г 05.2012г са подписани допълнителни споразумения между Българийн ритейл сървисиз АД и ответниците, с които предоговарят условия от договора за банков кредит като кредита се преоформя чрез натрупване на лихви и такси към усвоената главница и при преизчисляване на лихвения процент, като страните договарят равни месечни погасителни вноски в посочен размер .

По делото са представени покани от Юробанк България АД и Българийн Ритейл сървисиз АД до П.А. и до Н.А. , с които ответниците са уведомени за цесия на вземанията на банката по договор за банков кредит от 03.07.2008г на Българийн ритейл сървисиз АД , както и че на 25.03.2014г Българийн ритейл сървисиз АД е цедирал вземанията си срещу двамата ответници на банката. Със същата покана банката обявява вземането си по договора от 03.07.2008г за предсрочно изискуемо в размер към 22.01.2018г , поради неизпълнение на погасителна вноска с падеж 10.12.2011г. Поканите са изпратени до адресатите- ответници чрез ЧСИ Н. М.. Поканата до П.А. е връчена чрез залепване на уведомление на 14.03.2018г, като е посочено, че лицето не е открито на адреса. На 27.03.2018г Н.А. получава лично своята покана.

Настоящата искова молба е депозирана в регистратурата на СГС на 17.05.2019г , като препис от исковата молба е връчен на П.А. на 17.01.2020г , а Н.А. – на 17.09.2019г

Представен е и договор за потребителски кредит от 2006г между страните за сумата от 50 000лв, преоформен като договор за кредит в швейцарски франкове, по молба на П.А. от 29.05.2008г

В о.с.з. на 25.02.2021г е приета ССчЕ, изготвена от в.л. С. И., който дава заключение за размера на дължимите се от ответниците на ищеца- банка суми като главница, лихви и такси по договор от 03.07.2008г. Посочил е, че последното плащане по кредита е постъпило на 09.12.2011г като с него е погасена месечна вноска за м.11.2011г. Посочил е още, че размерът на начислените такси за управление на кредита за периода от 10.12.2011г до 25.07.2018г възлизат на 423.54лв, а таксата за подновяване на ипотека е в размер на 327.12лв, заплатена 2918г.

В о.с.з на 17.03.2022г е изслушано заключение на ССчЕ, изготвено от в.л. В. П., която дава заключение, че на 25.07.2008г сметката на ответниците е заверена със сумата от 29854.00шв.фр., изчислена при курс на банката шв.фр/евро 1.660030. Според вещото лице леговава равностойност на тези франкове възлиза на 35239.65лв. Обменният курс на шв.фр/лев е 1.1804лв за 1 шв.фр. Към датата на сключване на договора годишната лихва е договорена на 6.15%. Според вещото лице при посочените параметри и съобразявайки срока за погасяване на кредита месечната анюитетна вноска възлиза на 333.69шв.фр. Според вещото лице банката променя- завишава- БЛП считано от 07.07.2008г , 10.10.2008г. Според вещото лице за погасяване

на кредита са постъпили 6587.55шв.фр.Според вещото лице част от вноските са направени чрез покупко-продажба на валута в Юробанк. Според вещото лице, ако банката е зачитала курса на франка към лева, който е бил определен към 25.07.2008г биха се закупили общо 7598.94шв.фр, което е с 1011.39шв.фр. повече от реално закупените. Според вещото лице, ако се съобрази обменния курс на шв.фр/лева съобразно 25.07.2008г и първоначално договорената лихва следва да се приемат за погасени 22 бр. месечни вноски и да останат негогасени 98 месечни вноски – посочени по размер и в табличен вид мв заключението. Вещото лице дава заключение за размера на дължимата се главница от ответниците към различни падежни дати. Вещото лице сочи освен това и надплащане на лихви в първите девет месечни вноски за сумата от 263.15шв.фр и платени главници в по-малък размер от 105.60шв.фр.

С оглед изложеното съдебният състав приема, че страните са били в договорни отношения, породени от договор за банков кредит , сключен на 03.07.2008г , по силата на който банката е отпуснала на ответниците банков кредит в швейцарски франкове в равностойност на 17984евро. Видно от приетите пред настоящата инстанция ССчЕ кредитът е отпуснат , усвоен и погасяван в швейцарски франкове-така както е посочено в чл.1,чл.2 и л.6 от договора. Според изслушаното заключение на в.л. П. отпуснатия кредит е превалутиран от банката по крос-курс на банката и кредитополучателят е можел да ползва и да се разпорежда с получената сума по кредита, след нейното превалутиране.

По отношение на част от договорното съдържание по този договор - съдът е обявил на страните с определението си по чл.267 от ГПК, че ще провери валидността на договорните клаузи поради съмнения за неравноправие и на осн. чл.26, ал.1,пр.1 вр. чл.146,ал.1 вр. чл.143 от ЗЗП. Това са клаузите касаещи едностранната промяна на първоначално договорения лихвен процент, такси по обслужване на кредита и договорките за превалутиране- това са договорните клаузи на чл. чл. 2.3, 3.5, 6.3, 12 и 23 от договора от 03.07.2008г.

Съгласно действаща към момента на сключване на договорите за банков кредит нормативна уредба- чл. 143 от ЗЗП неравноправна е клаузата в договор, сключван с потребител, ако е уговорка в негова вреда, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца и потребителя. Съгласно чл.146 от ЗЗП неравноправните клаузи са нищожни, освен ако са уговорени индивидуално, като е в тежест на търговеца да установи, че клауза от договора или ОУ , която го ползва , е индивидуално уговорена. Законодателят е предоставил неизчерпателен списък с видове неравноправни клаузи в чл.143 от ЗЗП. Съгласно чл. 147 и чл.145, ал.2 от ЗЗП неравноправна е клаузата , която не е съставена на ясен и разбираем език и не касае определянето на основния предмет на договора, както и съответствието между цената или възнаграждението от една страна, и стоката и услугата, която ще бъде доставена или извършена в замяна

В разпоредбата на чл. 144 от ЗЗП са установени хипотези, при които не се прилагат правилата на чл.143 от ЗЗП за неравноправни клаузи.

В случая въззивната инстанция намира за установено, че страните по договора за банков кредит от 03.07.2008г и споразуменията към него са потребител и търговец по смисъла на пар.13 , т.т.1 и 2 от ДР на ЗЗП. Неоснователно е позоваването на ищеца на обстоятелство, че ответникът А. има търговско качество. Това качество , дори и да се приеме за установено по делото, няма доказана връзка с получения от А. кредит от ищеца. Ответникът А., сключвайки договор за потребителски кредит с ищеца на 03.07.2008г действа като физическо лице, което придобива стоки или ползва услуги, които не са предназначени за извършване на търговска или професионална дейност и което като страна по договор действа извън рамките на своята търговска или професионална дейност. Ето защо, според настоящата съдебна инстанция и двамата кредитополучатели имат правата на потребители, влизайки в договорните си отношения с банката –ищец, доколкото действат непрофесионално и за собствени нужди. Следователно регламентацията по ЗЗП е приложима в отношенията между страните.

Настоящият съдебен състав приема, че договорните клаузи, уреждащи превалутирането на отпуснатия кредит от франкове в евро, поемането на риска от превалутиране при курс франк/евро определен от банката, служебната промяна на лихвения процент / чл.2.3 , чл.3.5, 6.3, 12 и 23/ са неравноправни. Клаузите касаещи превалутирането на отпуснатия кредит и поемането на риска от страна на потребителите ползват икономическата и правна неосведоменост на по- слабата страна в договорните отношения, т.е. не отговарят на изискванията за добросъвестност и натоварват потребителя със задължения , като гарантират на банката облаги-печалби, което означава, че водят до неравновесие в съдържанието на договорното отношение. Както се наемква и от банката , най-вероятно сключването на договор за кредит в швейцарски франкове е мотивирано от по-ниския лихвен процент на кредита в швейцарски франкове. Действително, видно от чл. 23 от договора при сключване на сделката на кредитополучателите е била предоставена информация, че е възможна промяна на обявения курс на банката купува/продава на швейцарския франк и че това ще рефлектира върху размера на дълга в лева, но така предоставената информация от банката е недостатъчна, за да имат информираност ответниците- непрофесионалисти , нетърговци за условията, при които поемат задължение да погасяват кредит, ползван в евро, в швейцарски франкове, при курс на превалутиране определен от банката и да преценят дали да носят валутния риск в продължение на 120 месеца. Следва да се приеме, че ответниците са потребители с нормални, средни възможности като осведоменост и икономическа аналитичност , поради което не следва от тях да се изисква знание за това, каква е прогнозата за курса на швейцарския франк и съответни

действия на тази основа, а данни за това тези обстоятелства да са им били разяснени от банката- няма. След като банката не е изпълнила задължението си да уведоми по -слабата страна по договора за възможните промени и тенденциите в обменните курсове с оглед валутния риск, свързан с вземането на кредит в посочената чуждестранна валута, не може да се приеме, че кредитополучателите не са имали възможност на база достатъчно информация да преценят своя интерес за сключване на договор за кредит в местна валута, или приравнена към нея валута, каквато е еврото или в чуждестранна при съответните лихвени проценти и да преценят валутния риск от своите действия. Ето защо не може да се приеме, че клаузите, свързани с носенето на валутния риск, са уговорени по прозрачен и ясен начин, при достатъчно информираност на кредитополучателя, а при липса на предоставяне на достатъчна информация, банката е действала в нарушение на принципа на добросъвестност.

Следва да се посочи още, че горесцитираните договорни клаузи не се установява да са индивидуално договорени, като тежестта да установи този факт е върху ищеца. Договорните клаузи са част от съдържанието на сключените между страните по спора договори за кредит. Съгласно чл.146,ал.4 от ЗЗП в тежест на банката е да установи,че процесните договорни клаузи, които я ползват , са индивидуално уговорени с ответниците. Такива твърдения по делото няма и такива доказателства не са представени. Липсват по делото доказателства и за това ответниците да са имали възможност да влияят върху договорното съдържанието .

Категорична в този смисъл е и съдебната практика по сходни дела касаещи, макар и с различна номерация, но сходни договорни клаузи , част от съдържанието на договори за банков кредит сключени с физически лица, с които е договорено подобно превалутиране- решения №№ 384/2019г по т.д. №2520/2016г на ИТО, 295/2019г по т.д. № 3539/2015г на ИТО, 155/2020г по т.д. № 2561/2018г на ИТО на ВКС

На следващо място съдебният състав намира, че приетата в договора за банков кредит от 03.07.2008г възможност за едностранно и обвързващо изменение на размера на БЛП и съответно на дължимата вноска също не е индивидуално уговорена. Те са част от съдържанието на сключения между страните по спора договор за кредит, за което няма твърдения и доказателства от страна на банката да е било предмет на индивидуално договаряне, както и няма доказателства кредитополучателят да е имал възможност да влияе върху тези договорни клаузи . От друга страна тези клаузи са със съдържание непълно и неясно в противоречие с разпоредбата на чл.147 от ЗЗП. В договора не е посочено на основание какви обстоятелства банката може да вземе решение за промяна на БЛП. Отделно от това следва да се съобрази, че по делото банката не установява по какъв начин влияят различните компоненти , които мотивират решението ѝ да промени даден БЛП , как промяната на тези компоненти влияят върху размера на БЛП. Ето защо съдебният състав приема, че клаузите, предоставящи на банката възможност при неуточнени в договора условия да променя

БЛП и оттам размера на вноската са неясни, не са уговорени индивидуално и с това накърняват правата на икономически по-слабата страна по договора-кредитополучателя.

Съдебният състав приема още, че гореобсъдените договорни клаузи не попадат под защита на 144,ал.2,т.1 и ал. 3 от ЗЗП. Както беше посочено по-горе по делото не се установява да е договорена възможност за промяна на лихвения процент при основателна причина и уведомяване на кредитополучателя. Случаите, когато се изследва за неравноправие договорна клауза съдържаща уговорка за превалутуиране на отпуснатата по договора кредитна сума не попада в хипотезите на нито една от разпоредбите на чл.144 от ЗЗП, които изброяват изчерпателно коя от изброените хипотези на неравноправие по чл.143 от ЗЗП не намира приложение към конкретни клаузи и сделки. Превалутуирането по курс на банката на сумата, в която е отпуснат кредита не попада сред сделките и клаузите, защитени от проверка за неравноправие. В този смисъл и по сходен казус е постановено решение № 168/2021г по т.д.2184/2019г по описа на ВКС, ТО и др.

По изложените съобщения се налага извода, че клаузите за превалутуиране на задължението и промяна на размера на кредитните вноски от договора от 03.07.2008г не отговарят на изискванията за добросъвестност и водят до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца и потребителя и с а във вреда на потребителя. Разглежданите договорни клаузи противоречат на добросъвестността и отговарят на условията на общата разпоредба на чл.143 от ЗЗП за неравноправна клауза.

С оглед изложеното съдът следва да приеме, че на основание чл.146,ал.1 вр. чл.143 от ЗЗП, че разглежданите договорни клаузи /чл. чл.2. 3, чл.3.5, чл. 6.3, чл.12 и чл. 23 / са неравноправни и нищожни.

Нищожността на тези клаузи не налага извод за нищожност на целия договор. Напротив, договорът за банков кредит е сключен при договорени условия, които обвързват страните и следва да се съобразяват, без към тях да се прилагат впоследствие направени изменения на договорното съдържание, било то служебно от банката или вследствие на подписани допълнителни споразумения, които се основават отново на приетите за неравноправни клаузи.

Според настоящият съдебен състав допълнително споразумение или спогодба, имащи за предмет предоговаряне на кредит, в което задълженията на кредитополучателя са определени въз основа на неравноправни клаузи на първоначалния договор, е нищожно на основание чл. 366 ЗЗД. В този смисъл е и практиката по сходни казуси, например решение № 146/2017г по т. д. № 2615/16 г на І ТО на ВКС. Съдебната практика приема, че е валидно това допълнително споразумение или спогодба, сключено след договор, съдържащ нищожни поради

неравноправие клаузи , ако то е било индивидуално договорено и с него са преодолените последиците от нищожността, когато то преурежда съдържанието на неравноправните клаузи на основния договор. Когато липсва подобно предоговаряне, а се запазва действието на останалите разпоредби на основния договор, незасегнати от предмета на допълнителното споразумение, няма значение дали уговорките в допълнителното споразумение са индивидуално или неиндивидуално уговорени. Предоговарянето на условията на кредита относно размера на дължимото от кредитополучателя, изчислено в съответствие с неравноправни клаузи на договора за кредит, не санира нищожността на неравноправната клауза в същия и не предпоставя дължимост в така установения размер. В този смисъл решения № 43/2019г по т.д. 1177/2018г на ПТО, № 146/2017г по т.д. № 2615/2016г на I ТО и № 65/2018г по т.д. № 1556/2017г на IТО на ВКС.

Тук следва да се посочи, че допълнителните споразумения съдържат нищожни договорни клаузи, уреждащи отнасянето на изтекли лихви към главницата, дължима се по договора от 03.07.2008г. Договорките , с които е обективизирано съгласие просрочената към този момент лихва да бъде прибавена към дължимата главница при договаряне на нов лихвен процент и гратисен период , като непогасената част от начислената лихва се капитализира към остатъка от главницата на кредита предвиждат включване на просрочените задължения за лихва към главницата, съответно дават възможност върху тях да бъдат начислявани лихви. Тези договорки са нищожни като противоречащи на закона /чл.26, ал.1 вр.чл.10, изр.3 ЗЗД/ и представляват анатоцизъм по смисъла на чл.10, изр.3 ЗЗД, който е допустим само между търговци съгласно чл.294, ал.1 ТЗ. Безпротиворечива е съдебната практика, която сочи тези договорки за нищожни решение №66/2019г по т.д.№1504/2018г на II ТО, решение №30/2020г по т.д.№739/2019г на I ТО и др.

С оглед изложеното съдебният състав намира, че клаузите в сключените допълнителни споразумения между страните, сключени въз основа на договора от 03.07.2008г ,с които е договорена възможност на банката да капитализира лихви към главница и да прилага , след гратисен период, нов лихвен процент, завишен спрямо първоначално договорения, са нищожни и необвързващи страните.

С оглед гореизложеното съдебният състав приема, че страните са обвързани от валидно сключен договор за банков кредит от 03.07.2008г , който обвързва страните, с изключение на клаузите даващи възможност на банката да променя едностранно лихвения процент и прехвърлящи риска от валутните операции при сключването на договора в чужда валута изцяло върху потребителя- кредитополучател. Договорът има свое съдържание и би могъл да действа и без посочените нищожни, поради неравноправие , клаузи. Въз основа на нищожността на клаузите за едностранна промяна на лихвения процент и поради договорки противоречащи на императивни материалноправни разпоредби и сключените между страните допълнителни споразумения не ги обвързват, поради нищожност, в частта , с която са

капитализирани лихви и е договорен нов лихвен процент.

Ето защо, изводът е ,че страните са обвързани от договора за банков кредит като няма спор, че кредитът е усвоен, а ответниците са обвързани от поетото задължение да го върнат, но при условията, които са първоначално уговорени, без последващите изменения.

Няма спор също така, че считано от 03.07.2018г договорът за кредит е с изтекъл срок на действие, т.е. всички вноски към посочената дата са изискуеми и дължими от ответниците.

Ответниците не твърдят и не доказват да са погасили точно своите договорни задължения, което прави предявения иск за заплащане на неиздължена главница-доказан по основание.

Ответниците правят възражение за изтекла погасителна давност на вземането на банката. Възражението е своевременно заявено с отговора на исковата молба, депозиран от П.А., действащ лично за себе си и като пълномощник на своята съпруга.

Възражението е основателно.

По делото се установява, че последните погасени вноски от ответниците са с падеж м.11.2011г, според заключението на в.л. И. или са погасени 22 вноски според заключението на в.л. П.. След това ответниците преустановяват плащане и всички техни вноски на съответните договорени падежи стават изискуеми и дължими. Вземанията на банката от кредитополучателите се погасяват с изтичането на петгодишен давностен срок – за вноските за главница Исковата молба по настоящото дело е депозирана в регистратурата на СГС на 17.05.2019г и с предявяването на исковете е прекъсната течащата погасителна давност. Към момента на предявяването на исковата молба са погасени поради изтекла давност вземанията на банката за вноски за главница считано до м.04.2014г включително. Следователно непогасени по давност и подлежащи на принудително събиране от ответниците са вноските считано от м.05.2014г до 25.07.2018г.

Изчислена съобразно гореизложеното, като се съобразят първоначално договорените условия на договора за банков кредит, сумата дължима се от ответниците като главница по договор за банков кредит от 03.07.2008г възлиза на 14 942.87шв.фр., до която сума исковата претенция се явява доказана по размер и следва да бъде уважена.

Предявеният иск за заплащане на такси за 19.41шв.фр. е основателен за периода от м.05.2014г до 25.07.2018г. Това вземане на банката се погасява по давност с изтичането на петгодишен давностен срок, подобно на вземанията на банката за вноски за главница. Дължимостта на вземането е уредена в чл.4,т.1 от договора от 03.07.2008г. Изчислена по реда на посочената договорна клауза и за периода от м.05.2014г до

25.07.2018г таксата за управление на кредита е в размер по-голям от претендирания, поради което исковата претенция се явява изцяло доказана по основание и размер.

По отношение на търсените застраховки в размерна 104.22 шв.фр.- искът се явява недоказан. Съгласно чл.10,т.3 от договора от 03.07.2008г в тежест на кредитополучателите са разносните, свързани със застраховане на обезпечението. По делото няма доказателства за направени такива разноски. Разноски за застраховка на обезпечението не е констатирало и вещото лице И. при поставянето на такъв въпрос към него. Предявеният иск за сумата от 104.22шв.фр. следва да бъде отхвърлен.

Предявеният иск за заплащане на такса за подновяване на ипотеката е доказан по основание и по размер. Съгласно цитирания член 10,т.3 от договора тези разноски са в тежест на ответниците. Искът е установен по размер от приетата ССЧЕ на в.л. И..

Сумите, които съдът приема, че се дължат от ответниците се дължат при условията на пасивна солидарност на осн. чл. 1.3 от договора вр. чл. 121 от ЗЗД

Изводите на двете съдебни инстанции частично не съвпадат. Постановено решение следва да бъде отменено в частта, с която ответниците са осъдени да заплатят на банката –ищец сумата над 14 942.87шв.фр.- главница по договор за банков кредит от 03.07.2008г, както и в частта, с която ответниците са осъдени да заплатят суми за застраховка в размер на 104.22шв.фр. и така предявените икове следва да бъдат отхвърлени. В останалата част решението на СГС следва да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно.

По отношение на разносните:

При този изход на спора следва да бъде изменено първоинстанционното решение в частта за разносните.

Възложените от СГС разноски не са предмет на оспорване по реда на чл.248 от ГПК, поради което и настоящият съдебен състав е обвързан от този размер.

Пред първата съдебна инстанция ищецът претендира и доказва разноски в размер на 3835.02лв, а пред настоящата- 600лв- депозит за изготвяне на експертиза. Общо претендираните разноски от ищеца пред двете съдебни инстанции възлизат на 4435.02лв. С оглед изхода от спора върху ответниците следва да бъде възложено заплащането на разноски за двете съдебни инстанции общо от 2857.43лв. над посочената сума решението на СГС следва да бъде отменено.

Ответниците не претендират разноски.

Предвид изложените съображения, състав на Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение №265876 от 23.09.2021г постановено по гр.д. № 6563/2019г по

описа на Софийски градски съд, ИГО, 8-ми състав в частта, с която П. Я. А. и Н.Г. А. са осъдени солидарно да заплатят на Юробанк България АД сумата над 14 942.87шв.фр. до 23 269.88шв.фр., както и да заплатят сумата от 104.22шв.фр- разходи за застраховка, както и да заплатят сумата над 2857.43лв- разноси по делото и ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВЯВА :

ОТХВЪРЛЯ предявените иски от Юробанк България АД с ЕИК 000694749 против П. Я. А. с ЕГН ***** и Н. Г. АЛ. с ЕГН ***** на осн. чл.430 от ТЗ за заплащане солидарно на сумата над 14 942.87шв.фр. до 23 269.88шв.фр.- претендирана главница по договор за потребителски кредит НЛ 39910 от 03.07.2008 и допълнителни споразумения към него, както и за заплащане на сумата от 104.22шв.фр. претендирани на осн. чл.79,ал.1 от ЗЗД вр. чл. 10.3 от договора от 03.07.2008г като разходи за застраховка, като неоснователни.

ПОТВЪРЖДАВА решение №265876 от 23.09.2021г постановено по гр.д. № 6563/2019г по описа на Софийски градски съд, ИГО, 8-ми състав в останалата обжалвана част.

Решението подлежи на касационно обжалване с касационна жалба пред ВКС в 1-месечен срок от връчването му на страните, при условията на на осн. чл.280,ал.1 и ал.2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____